Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973)

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE

A R R E S T

Nr. 103.610 van 15 februari 2002

A. 76.393/VIII-2652

In zake: **het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Houyet**,

dat woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Jean-Pierre LOTHE, advocaat,
rue Danhaive 6
5002 Saint-Servais,

tegen:

1. **het Waals Gewest,** vertegenwoordigd door zijn Regering,

   dat woonplaats heeft gekozen bij
   Mr. Didier PIRE, advocaat,
   rue de Joie 56
   4000 Luik,

2. **de gouverneur van de provincie Namen.**

DE RAAD VAN STATE, VIIIe KAMER,

Gezien het op 17 november 1997 ingediende verzoekschrift, waarbij het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Houyet de nietigverklaring vordert van "de impliciete weigeringsbeslissing van de (Waalse) Regering" die voortvloeit uit de brief van 6 oktober 1997, en aan de Raad van State vraagt "voor recht te zeggen dat het besluit van de gouverneur van de provincie Namen van 11 juli 1997 van nul en gener waarde is";

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van de heer LOMBAERT, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 9 april 2001 waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen;

Gelet op de beschikking van 4 oktober 2001, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 21 december 2001;

Gehoord het verslag van de heer GEUS, kamervoorzitter;

Gehoord de opmerkingen van Mr. SOMERS, loco Mr. LOTHE, advocaat, die voor de verzoekende partij verschijnt, en van Mr. WILLEMET, loco Mr. PIRE, advocaat, die voor de eerste verwerende partij verschijnt;

Gehoord het advies van de heer LOMBAERT, auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende feiten dienstig zijn voor het onderzoek van het beroep;

Op 19 november 1990 wordt een arbeidsovereenkomst voor werklieden voor onbepaalde duur gesloten tussen het OCMW van Houyet en Christine STREIGNARD, die in dienst wordt genomen als "gezinshelpster en /of persoon belast met het verstrekken van warme maaltijden".

Op 6 juni 1997 besluit de raad voor maatschappelijk welzijn van het OCMW van Houyet, die dringend bijeengekomen is, Christine STREIGNARD wegens dringende reden te ontslaan zonder opzeggingstermijn, noch opzeggingsvergoeding. De aan Christine STREIGNARD ten laste gelegde feiten worden als volgt in de aanhef van dat besluit omschreven:

" Gelet op de stukken waaruit blijkt dat mevrouw Christine STREIGNARD, gezinshelpster, voltijds gesubsidieerd arbeidscontractant met een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde duur, zich schuldig heeft gemaakt aan de volgende handelingen:

- valsheid in geschrifte doordat ze tot tweemaal toe de handtekening van de heer Georges LOLY van het OCMW van Houyet op de "arbeidskaart" van mei 1997 heeft nagebootst;

- misbruik van vertrouwen doordat ze op dezelfde kaart vermeld heeft dat ze drieënhalf uur heeft gewerkt in het huis van de betrokkene op 13 mei 1997 in de namiddag, terwijl deze schriftelijk heeft bevestigd op deze datum geen enkele gezinshelpster te hebben ontvangen, zodat ze het werk vrijwillig heeft verlaten zonder vooraf de werkgever of diens gemachtigde op de hoogte te hebben gebracht".

Bij dit besluit was de "arbeidskaart" van de maand mei van Christine STREIGNARD gevoegd, waarop Georges LOLY het volgende had geschreven:

" De heer en mevrouw LOLY-MALLIEN hebben op 13.05.1997 in de namiddag geen enkel bezoek gehad. De handtekeningen hieronder zijn onze handtekeningen niet".

Het ontslag om dringende reden wordt aan Christine STREIGNARD ter kennis gebracht per brief van 6 juni 1997, aangetekend verzonden op 9 juni 1997.

Op 12 juni 1997 richt Christine STREIGNARD een bezwaarschrift aan de gouverneur van de provincie Namen. Ze zendt hem verklaringen over die door mevrouw LOLLY-MAILLIEN ondertekend zijn, volgens welke ze op 13 mei 1997 in het huis van het echtpaar LOLLY-MAILLEN gewerkt heeft.

Op 11 juli 1997 vernietigt de gouverneur van de provincie Namen het besluit van de raad voor maatschappelijk welzijn van Houyet van 6 juni 1997 waarbij Christine STREIGNARD ontslagen wordt.

Dit besluit wordt in de volgende bewoordingen gemotiveerd:

" Gelet op het besluit van 6 juni 1997 dat op 13 juni 1997 bij het provinciebestuur toegekomen is, waarbij de raad voor maatschappelijk welzijn van Houyet met vier stemmen tegen twee en een blanco-biljet mevrouw STREIGNARD, gezinshelpster, op staande voet ontslaat zonder opzeggingstermijn, noch opzeggingsvergoeding;

Aangezien de raad voor maatschappelijk welzijn bevestigt dat de betrokkene "zich schuldig heeft gemaakt aan de volgende handelingen:
- valsheid in geschrifte doordat ze tot tweemaal toe de handtekening van de heer Georges LOLY van het OCMW van Houyet op de "arbeidskaart" van mei 1997 heeft nagebootst;
- misbruik van vertrouwen doordat ze op dezelfde kaart vermeld heeft dat ze drieënhalfuur heeft gewerkt in het huis van de betrokkene op 13 mei 1997 in de namiddag, terwijl deze schriftelijk heeft bevestigd op deze datum geen enkele gezinshelpster te hebben ontvangen, zodat ze het werk vrijwillig heeft verlaten zonder vooraf de werkgever of diens gemachtigde op de hoogte te hebben gebracht";

Gelet op de twee bij het bewuste besluit gevoegde "arbeidskaarten";

Aangezien de raad voor maatschappelijk welzijn zijn besluit uitsluitend op basis van deze twee "arbeidskaarten" heeft genomen en geen enkel administratief dossier betreffende de feiten opgemaakt is;

Aangezien mevrouw C. STREIGNARD noch door de raad voor maatschappelijk welzijn, noch door de secretaris van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, noch door een verantwoordelijke ambtenaar van de dienst gezinshelpsters gehoord is;

Aangezien de rechten van verdediging geschonden zijn;

Gelet op de brief van 12 juni 1997 die hem door mevrouw C. STREIGNARD toegezonden is;

Gelet op de afschriften van de verklaringen die door mevrouw LOLY-MAILLIEN ondertekend zijn en door mevrouw C. STREIGNARD overgelegd zijn om aan te tonen dat zij te goeder trouw is;

Aangezien in de voornoemde verklaringen gesteld wordt dat mevrouw C. STREIGNARD op 13 mei 1997 wel degelijk haar werk heeft gedaan en zich niet aan valsheid in geschrifte schuldig heeft gemaakt;

Aangezien uit alle voormelde documenten onmogelijk kan worden geconcludeerd dat mevrouw C. STREIGNARD welke fout dan ook zou hebben begaan;

Aangezien het ontslag van de betrokkene wegens een ernstige tekortkoming geenszins verantwoord is;

Aangezien het voornoemde besluit van 6 juni 1997 van de raad voor maatschappelijk welzijn van Houyet het algemeen belang schaadt".

Het besluit van de gouverneur wordt aan het OCMW van Houyet ter kennis gebracht bij aangetekende brief van 16 juli 1997, die aangetekend verzonden wordt.

Op 5 augustus 1997 besluit de raad voor maatschappelijk welzijn van het OCMW van Houyet op basis van artikel 112 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn om bij de Waalse Regering beroep in te stellen tegen het vernietigingsbesluit van de gouverneur van de provincie Namen. Het beroep bij de Waalse Regering, waarbij betwist wordt dat de motieven van het besluit van de gouverneur relevant zijn, wordt ingesteld bij brief van 7 augustus 1997 die op 11 augustus 1997 bij de diensten van de regering binnenkomt.

Op 6 oktober 1997 schrijft directeur-generaal NORRENBERG van het directoraat-generaal Sociale Actie en Gezondheid van het Ministerie van het Waals Gewest de voorzitter van het OCMW van Houyet aan om hem ervan in kennis te stellen dat "het besluit waarbij de gouverneur van de provincie Namen het besluit van 6 juni 1997 betreffende het ontslag van mevrouw STREIGNARD wegens een

ernstige tekortkoming vernietigt, gehandhaafd wordt ten gevolge van het verstrijken, op 19 september dezer, van de termijn bepaald bij het voormelde artikel 112";

Overwegende dat de eerste verwerende partij van oordeel is dat het beroep niet-ontvankelijk is omdat het ingesteld wordt tegen een handeling waartegen geen beroep kan worden ingesteld, in casu een verzuim van de toezichthoudende overheid; dat ze erop wijst dat artikel 112 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn de regering niet verplicht zich uit te spreken en dat het verstrijken van de termijn om uitspraak te doen geen impliciete weigeringsbeslissing meebrengt; dat ze subsidiair betoogt dat indien er zou worden van uitgegaan dat de regering ertoe gehouden was zich uit te spreken, zou moeten worden geconstateerd dat haar geen enkele aanmaning is toegezonden zoals artikel 14, § 3, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State voorschrijft;

Overwegende dat artikel 112, eerste lid, van de voormelde wet van 8 juli 1976 een regeling van facultatief en ambtshalve toezicht instelt op de handelingen van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn; dat in dit geval het verzuim van de toezichthoudende overheid om op te treden geen handeling is waartegen beroep kan worden ingesteld; dat het vierde lid van dezelfde bepaling, ingevoegd bij artikel 9, 1°, van het Waals decreet van 6 april 1995, ten behoeve van de centra voor maatschappelijk welzijn voorziet in de mogelijkheid om bij de regering beroep in te stellen tegen de vernietigingsbesluiten van de provinciegouverneur; dat de regering ertoe gehouden is zich uit te spreken binnen de termijn waarin deze bepaling voorziet; dat haar stilzwijgen neerkomt op een weigeringsbeslissing die nadeel berokkent; dat bij het verstrijken van deze termijn de regering alle bevoegdheid verliest om zich uit te spreken, welke bevoegdheid zij niet kan terugkrijgen door een aanmaning; dat de excepties niet gegrond zijn;

Overwegende dat de tweede verwerende partij betoogt dat het beroep te laat komt in zoverre het tegen haar ingesteld is;

Overwegende dat de termijn om een beroep tot nietigverklaring in te stellen tegen het besluit van de gouverneur gestuit is door het beroep dat tegen de eerste verwerende partij ingesteld is; dat het beroep ingesteld is binnen zestig dagen te rekenen van het verstrijken van de termijn waarover deze beschikte om uitspraak te doen; dat het ratione temporis ontvankelijk is;

Overwegende dat de verzoekende partij een middel, het tweede van het verzoekschrift, ontleent aan onbevoegdheid van de steller van de handeling; dat ze betoogt dat de toezichthoudende overheid niet bevoegd is om het besluit van een lokale overheid houdende het ontslag van een arbeidscontractant wegens dringende reden te vernietigen, omdat alleen de gewone hoven en rechtbanken bevoegd zijn om kennis te nemen van de betwistingen betreffende subjectieve burgerlijke rechten, zoals die betreffende de verbreking van arbeidsovereenkomsten; dat ze voorts stelt dat als aanvaard wordt dat de toezichthoudende overheden zich kunnen uitspreken over het ontbreken van een dringende reden, dit tot gevolg zou hebben dat de Raad van State de feitelijke juistheid en de juridische kwalificatie van de ernstige tekortkoming die het ontslag zonder opzeggingstermijn wettigen zou dienen te beoordelen, waarvoor hij niet bevoegd is; dat het verzoekende centrum in zijn memorie van wederantwoord voorts stelt dat Christine STREIGNARD bij de arbeidsrechtbank van Namen een vordering tot betaling van een compenserende opzeggingsvergoeding heeft ingesteld;

Overwegende dat de provinciegouverneur bevoegd is om elke handeling van een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn die de wet of het algemeen belang schaadt te vernietigen; dat hij zich, door dit te doen, niet in de plaats stelt van de arbeidsrechtbank, die zich alleen over het beroep van de ontslagen werknemer kan uitspreken; dat het beroep dat door het verzoekende centrum ingesteld is, geenszins tot doel of tot gevolg heeft dat de Raad van State zich uitspreekt over een betwisting die rechtstreeks betrekking heeft op de erkenning van een burgerlijk recht voor de ontslagen werknemer, maar dat de Raad nagaat of de toezichthoudende overheid haar vernietigingsbevoegdheid op rechtmatige wijze heeft uitgeoefend; dat het middel niet gegrond is;

Overwegende dat er grond is om de debatten te heropenen om het door de auditeur-generaal aangewezen lid van het auditoraat in staat te stellen het onderzoek van de zaak voort te zetten,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De debatten worden heropend.

Artikel 2.

Het door de auditeur-generaal aangewezen lid van het auditoraat wordt ermee belast het onderzoek voort te zetten.

Artikel 3.

De beslissing over de kosten wordt in beraad gehouden.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting, op vijftien februari tweeduizend twee door:

de Hr.	GEUS,	kamervoorzitter,
Mevr.	DAURMONT,	staatsraad,
Mevr.	GEHLEN,	staatsraad,
Mevr.	HONDERMARCQ,	griffier.

De Griffier, **De Voorzitter,**

M.-Cl. HONDERMARFCQ. **J.-Cl. GEUS.**

**VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.**